

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародне публічне право

ОП «ПРАВО»

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОПП-13	Міжнародне публічне право	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки	Перший (бакалаврський)	3	5	5	Екзамен

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти у таких сферах як міжнародно-правове регулювання відносин між державами та іншими суб'єктами міжнародного права на універсальному та і регіональному рівнях, реалізація основних механізмів імплементації міжнародно-правових зобов'язань держав у національний правопорядок, розвиток сучасних галузей міжнародного права, правотворча та правозастосовна діяльність суб'єктів міжнародного права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
ЗК14	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК03	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК05	Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН08	Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі екзамену, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Поняття та сутність міжнародного публічного права

Поняття, природа юридично обов'язкової сили та сфера дії міжнародного публічного права. Історія міжнародного публічного права і його науки. Система і структура міжнародного публічного права. Співвідношення міжнародного та національного права. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права.

Тема 2. Джерела міжнародного публічного права

Джерела міжнародного публічного права: поняття, система, види. Міжнародний договір як основне джерело міжнародного публічного права. Міжнародний звичай. Основні принципи міжнародного публічного права. Допоміжні джерела міжнародного публічного права.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права

Поняття та система суб'єктів міжнародного публічного права. Держава як основний суб'єкт міжнародного публічного права. Міжнародна правосуб'єктність народів і націй, що борються за незалежність. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень. Міжнародна правосуб'єктність транснаціональних корпорацій.

Тема 4. Територія в міжнародному публічному праві

Поняття та види територій у міжнародному праві. Державна територія, її склад, способи набуття та зміни. Територія з міжнародним режимом та зі змішаним режимом. Міжнародно-правовий режим Арктики та Антарктики. Міжнародно-правове регулювання морських територій.

Тема 5. Право міжнародних договорів

Поняття права міжнародних договорів, його джерела. Поняття та класифікація міжнародних договорів. Стадії укладання міжнародних договорів. Форма і структура міжнародних договорів. Дія та припинення міжнародних договорів. Тлумачення міжнародних договорів.

Тема 6. Міжнародне право прав людини

Становлення, розвиток і поняття міжнародного права прав людини. Універсальні акти з прав людини. Класифікація основних прав та свобод людини. Класифікація основних прав та свобод людини. Міжнародний контроль за дотриманням прав людини на універсальному та регіональному рівнях.

Тема 7. Право зовнішніх зносин

Поняття права зовнішніх зносин та система органів зовнішніх зносин держави. Правовий статус дипломатичних представництв і консульських установ. Дипломатичні імунітети і привілеї. Представництва держав при міжнародних організаціях та спеціальні місії. Дипломатичний протокол та етикет.

Тема 8. Право міжнародних організацій

Поняття права міжнародних організацій, його джерела. Ознаки, структура та міжнародна правосуб'єктність міжнародних міждержавних організацій. Організація Об'єднаних Націй: цілі, система органів, повноваження. Загальна характеристика, структура та функції регіональних міжнародних організацій (Рада Європи, ОБСЄ, Ліга Арабських держав, Африканський Союз). Особливості правового статусу міжнародних конференцій.

Тема 9. Міжнародне морське право

Основні етапи розвитку та принципи міжнародного морського права. Правовий режим територіального моря та прилеглої зони. Поняття та правовий режим відкритого моря та виключної економічної зони. Міжнародний район морського дна та континентальний шельф. Міжнародно-правовий режим міжнародних проток і каналів.

Тема 10. Міжнародне повітряне та космічне право

Основні джерела та принципи міжнародного повітряного. Відповідальність авіакомпаній за смерть та шкоду заподіяну пасажирам. Незаконне захоплення літака та незаконний проліт на територію держави. Міжнародно-правовий режим космічного простору та небесних тіл. Міжнародно-правовий статус космічних об'єктів і космонавтів.

Тема 11. Міжнародне гуманітарне право

Поняття, принципи та джерела міжнародного гуманітарного права. Правовий статус учасників збройного конфлікту (війни). Режим військового полону та права людини. Заборони та обмеження засобів ведення війни. Режим окупації. Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів.

Тема 12. Міжнародне право навколишнього середовища

Основні етапи розвитку та сутність міжнародного права навколишнього середовища. Джерела та принципи міжнародного права навколишнього середовища. Діяльність ООН та її спеціалізованих установ у галузі охорони навколишнього середовища. Діяльність міжнародних неурядових організацій щодо охорони навколишнього середовища. Міжнародно-правовий захист екологічних прав людини. Відповідальність держав за шкоду, заподіяну навколишньому середовищу.

Тема 13. Міжнародне кримінальне право

Поняття міжнародного кримінального права, його предмет і джерела. Структура міжнародного кримінального права: міжнародне кримінальне право *stricto sensu* і транснаціональне кримінальне право. Міжнародні злочини та індивідуальна відповідальність за міжнародним правом. Міжнародна кримінальна юрисдикція. Міжнародно-правове співробітництво держав у протидії злочинності: правова допомога та екстрадиція.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Міжнародне право в дії: Путівник по міжнародних судах і трибуналах в Гаазі: <https://www.coursera.org/learn/international-law-in-action>; Вступ до міжнародного кримінального права: <https://www.coursera.org/learn/international-criminal-law>; Права людини для відкритих суспільств: <https://www.coursera.org/learn/humanrights>);

- edX (International Human Rights Law: https://www.edx.org/learn/human-rights/universite-catholique-de-louvain-international-human-rights-law?index=rv_product_summary&queryId=62b406c8c8c6ec238a79d492a0f9c1c5&position=1).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Так само не є обов'язковими саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення екзамену.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60													Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	Самостійна робота	
3 бали	3 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	10 балів	40 балів
														100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Войціховський А.В. Міжнародне право: підручник. Харків: ХНУВС, 2020. 544 с URL: <https://numl.org/.529503>
2. Григоров О.М. Міжнародне повітряне право: підручник. Одеса: Фенікс, 2023. 166 с.
3. Григоров О.М. Міжнародне космічне право: підручник. Одеса: Фенікс, 2023. 130 с.
4. Курилюк Ю.Б., Олійник С.М. Реадмісія нелегальних мігрантів (міжнародно-правова і внутрішньодержавна регламентація): монографія. Київ: ВД «Дакор», 2023. 428 с.
5. Міжнародне публічне право: основи теорії: навч.-метод. посіб. / Х.Н. Бехруз, С.С. Андрейченко, М.В. Грушко [та ін.]. Одеса: Вид-во «Юридика», 2023. 252 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3FMB_Pravo/Mizhnarodne-publichne-pravo-2023.pdf
6. Міжнародне публічне право: навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищ. осв. галузі знань 08, спец. 081 «Право» та галузі знань 29, спец. 293 «Міжнародне право»/ уклад.: К.В. Мануїлова, О.О. Белогубова [та ін.]. О.: Фенікс, 2024. 234 с. URL: <https://numl.org/.629503>
7. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб. / за заг. ред. О.Б. Онишко. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 540 с. URL: <https://numl.org/.729503>
8. Міжнародне кримінальне право: навч. посіб. / за заг. ред. Т.І. Созанського та О.М. Броневицької. Львів: ЛьвДУВС, 2024. 472 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/8173/1/%2B%2B%2BMiznarKryminPravo-MAKET-2.pdf>
9. Панасюк О.П., Олійник С.М., Литовченко В.П. Глобалізація та її виклики для національних суверенітетів: аналіз впливу глобалізаційних процесів на сучасне міжнародне право. Академічні візії. 2024. Вип. 33. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12625395>
10. Права людини у міжнародному праві: підручник / за заг. ред. А.В. Войціховського. Харків: ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/8082bf52-e007-446c-8971-79bdd2a988a3/download>
11. Сироїд Т.Л. Міжнародне кримінальне право: підруч. Харків: Право, 2023. 512 с.
12. Українське та міжнародне морське право: навч. посіб. / В.М. Гуцуляк, Є.М. Ключова. Київ: Вид-во Ліра-К, 2022. 268 с.
13. Holubieva V., Pravdiuk A., Oliinyk S. et al. Constitutional and legal provision of the right to access information in Ukraine and the countries of the European Union. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2022. Vol. 12(1). pp. 156-159. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7071e55e-a0ba-419f-b4ca-38ffb5ab89a8/content>
14. Kuryliuk Y., Oliinyk S., Kushnir Y. Irregular migration and readmission: interconnection, settlement opportunities. Lex Humana. 2023. Vol. 15(2). pp. 296–307. URL: <https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2514>
15. Medvedieva M.O. International environmental law: textbook. Kyiv, 2021. 137 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/392706814_INTERNATIONAL_ENVIRONMENTAL_LAW_T_extbook
16. Oliinyk S., Kovalevska I., Leschynsky V. et al. The Influence of European Integration Processes on Safeguarding Human Rights and Basic Rights in Ukraine. Evropský politický a právní diskurz. 2024. Vol. 11(5). pp. 15-23. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2024.11.5.2>
17. Skaletska Z., Oliinyk S., Korniienko P. et al. International standards of social rights: current status and prospects for development. Lex Humana. 2023. Vol. 15(4). pp. 376–389. URL: <https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2792>

Викладач: Олійник Світлана Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права.

Гарант освітньої програми:

Козакова Ірина Віталіївна

кандидат юридичних наук, доцент

